

Ducháček to zařídí

Popularita utilit z dílny Petera Nortona firmu Symantec přesvědčila o tom, že trh s nástroji představuje velice perspektivní segment. Před časem tak světlo světa spatřila nová verze nástroje pro zálohu diskových oddílů Norton Ghost 2001. O jeho starších verzích jste se již mohli v Chipu dočíst - naposledy jsme se v čísle 12/99 věnovali verzi 5.1. Program však od té doby doznal dosti podstatných změn, s nimiž se nyní můžete seznámit.

Norton Ghost je program pro tvorbu obrazů (odtud název, který znamená nejen "duch", ale také něco jako zdvojení či stopu) diskových oddílů a jejich následnou obnovu. Uplatnění najde všude tam, kde se často reinstaluje softwarové vybavení, zejména operační systémy. Pokud jste už někdy prováděli kompletní očistu svého systému, jistě víte, jak je tato operace náročná na čas. Díky programům typu Norton Ghost tomu však tak být nemusí: stačí si vytvořit zálohu čistého systému a takto získaný obraz pak použít při následné obnově.

Program je kromě verze, již je věnována tato recenze, nabízen také v rozšířené podobě pod názvem Symantec Ghost. Tato modifikace je součástí tzv. Enterprise Solutions společnosti Symantec, jež je určena pro nasazení v podnikovém prostředí.

Práce s programem

Přestože na krabici s programem naleznete loga posledních verzí operačních systémů firmy Microsoft, vlastní výkonný modul programu pod nimi spustit nelze. Prostředí Windows slouží pouze pro vygenerování bootovací diskety, jež obsahuje vlastní výkonný modul. Po nabootování se o slovo přihlásí jeden z klonů DOS a teprve nyní dojde ke spuštění programu. Ve spartánsky pojednaném grafickém prostředí pak program nabídne výběrové menu (viz obrázek), které vám jistě připomene lištu Start známou z Windows. Pro práci s programem postačí pouze elementární znalost struktury pevných disků - uživatel se musí rozhodnout, zda chce zálohovat celý disk, či jen jeden z jeho oddílů.

Pro práci s vytvořenými obrazy v prostředí Windows slouží Ghost Explorer. Jeho pomocí lze velice snadno soubory z obrazů vymazávat, kopírovat na disk, či je dokonce do již vytvořených přidávat, což je mj. novinka poslední verze. Potěšil mne také fakt, že v této verzi lze pracovat i se soubory z oddílů se souborovým systémem Linux Ext2 - to pod Windows opravdu běžné není.

Pro správu diskových oddílů najdete na instalačním CD program GDISK. Podobnost názvu se staříčkou utilitou FDISK není čistě náhodná - jedná se o dávkově orientovaný program pro správu diskových oddílů. Velkým kladem této utility je možnost zálohy a obnovy Master Boot Recordu.

Zkušenosti z provozu

Program jsem otestoval při záloze diskových oddílů se souborovými systémy FAT 32 a Linux Ext2. Tvorba obrazu v obou případech proběhla bez sebemenších problémů, to samé však bohužel nemohu tvrdit o obnově. Obnova linuxového oddílu o velikosti 2 GB při nejvyšším stupni komprese dala programu opravdu pořádně zabrat. Zde se bohužel projevila souborová orientace programu: pro obnovu velkého množství souborů pod tímto souborovým systémem Norton Ghost evidentně není optimalizován.

Novinky verze 2001

Mezi nejvýznamnější změny poslední verze patří především podpora vybraných CD-RW mechanik a souborového systému Linux Ext2. Poprvé lze také do již vytvořených obrazů přidávat soubory, pozor si však musíme dát na kompatibilitu souborových systémů. Změn doznaly rovněž funkce pro podporu obnovy z počítačů připojených prostřednictvím paralelního či USB kabelu. Jak je pro poslední verze programů Symantecu typické, program lze aktualizovat prostřednictvím internetu pomocí funkce Live Update.

Dokumentace

I když na titulní stránce naleznete nápis "Uživatelský manuál" v několika jazycích (včetně češtiny), obsah tomu bohužel neodpovídá - celá příručka je v angličtině. Tento úkaz pohříchu není u firmy Symantec poslední dobou žádnou vzácností - stejně je tomu i u balíku Norton System Works 2001. Pokud však angličtinu ovládáte, budete maximálně spokojeni: v manuálu najdete popis i velice pokročilých operací s programem. Elektronickou verzi příručky navíc máte na instalačním CD.

Závěr

Norton Ghost ve své poslední verzi představuje vyzrálý nástroj, který si jistě najde své příznivce jak u správců rozsáhlých sítí, tak i mezi běžnými uživateli. Výtku bych měl k již zmiňované rychlosti obnovy a především k absenci uživatelsky přívětivého správce diskových oddílů. Integrovaný GDISK sice umožňuje provádět všechny potřebné operace, ale z jeho ovládání pomocí příkazové řádky je patrné, že se Symantec orientuje spíše na zkušené uživatele z řad podnikové klientely, jimž práce v tomto režimu nečiní problémy, naopak ji díky možnosti dávkového zpracování vítají. Pokud vás program zaujal, můžete si jej sami vyzkoušet - jeho trial verzi jsme nahráli na příložený Chip CD 10/01.

Petr Vostrý